

พยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ข้าว

งานพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
โทร. ๐-๔๓๕๖๙๐๐๔ ต่อ ๑๐๙ E-mail roiet @ doae.go.th

สิงหาคม ๒๕๖๒

เตือนการระบาดของศัตรูพืช : หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

ระยะนี้ มีฝนตกลงมาบ้าง ถึงปริมาณน้ำยังไม่มากเท่าที่ควร ด้วยความหวังใฝ่ฝันของเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ขอแจ้งเตือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชในหน้าฝนนี้ ได้เฝ้าระวัง **ศัตรูพืช** ที่จะพบมาในฤดูฝนนี้ นั่นก็คือ **หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด** Fall armyworm (*Spodoptera frugiperda* JE Smith)

เป็นศัตรูสำคัญของ **ข้าวโพด** นอกจากนี้ยังมี พืชอาหารมากกว่า ๘๐ ชนิด เช่น **ข้าว อ้อย** ข้าวฟ่าง พืชตระกูลถั่ว มะเขือเทศ มันฝรั่ง ยาสูบ ฝ้าย ทานตะวัน กลัวย กระเทียม ชิง มันเทศ พริก พืชตระกูลกะหล่ำ พืชตระกูลแตง และพืชผัก พบกระจายอยู่ทั่วไปในทวีปอเมริกา ระบาดสู่แอฟริกาในปี ๒๕๕๙ และเมื่อปี ๒๕๖๑ มีรายงานการระบาดในอินเดีย **วงจรรชีวิต** ใช้เวลา ๓๐-๔๐ วัน เมื่อผสมพันธุ์แล้ว ด้สือเพศเมียจะวางไข่ในเวลากลางคืน โดยวางไข่เป็นกลุ่ม ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ฟอง มีขนปกคลุมไข่ ด้สือเพศเมียหนึ่งตัววางไข่ได้ประมาณ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ ฟอง ระยะไข่ ๒-๓ วัน หนอนมี ๖ วัย ระยะหนอน ๑๔-๒๒ วัน หนอนที่โตเต็มที่มีขนาดลำตัวยาว ๓.๒-๔.๐ เซนติเมตร จะทิ้งตัวลงดินเพื่อเข้าดักแด้ ระยะดักแด้ ๗-๑๓ วัน จึงเป็นตัวเต็มวัย มีชีวิต ๑๐-๒๑ วัน ตัวเต็มวัย **บินได้ไกล เฉลี่ย ๑๐๐ กิโลเมตร ต่อคืน** ด้สือเริ่มวางไข่บนต้นข้าวโพด ตั้งแต่ข้าวโพดงอก อายุประมาณ ๔-๕ วัน โดยพบกลุ่มไข่ทั้งด้านบนใบ ใต้ใบ และที่โคนต้น หลังจากฟักจากไข่ หนอนขนาดเล็กจะรวมกลุ่มกัดกินผิวใบ เห็นเป็นรอยทำลายสีขาวที่ผิวใบเมื่อข้าวโพดอายุ ๗-๘ วัน (๑๑-๑๒ วันหลังปลูก) ลักษณะเป็นจุดหรือเป็นแถบสีขาว หนอนตัวเล็กสร้างใยห้อยตัว สามารถปลิวไปข้าวโพดต้นอื่นโดยลม ระยะต่อมาหนอนจะเข้าไปกัดกินในใบยอดที่ยังไม่คลี่ หนอนวัย ๓-๖ เป็นระยะที่ทำความเสียหายมาก โดยกัดกินใบ เจาะกัดกินยอดข้าวโพด กัดเกสรตัวผู้ ไหม ระยะหลังออกดอก หนอนย้ายไปทำลายที่ฝัก เจาะเปลือกหุ้มฝักเข้าไปกัดกินภายในฝัก **เกษตรกร** ที่ปลูกข้าวโพดและพืชอาหารชนิดอื่นๆ **จึงควรหมั่นสำรวจแปลง** สังเกตกลุ่มไข่ และรอยทำลายสีขาวที่ผิวใบ เมื่อพบต้นถูกทำลาย ป้องกันกำจัดตามคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตร

การป้องกันกำจัด

๑. เก็บกลุ่มไข่ หรือ ตัวหนอนทำลายทิ้ง ทำลายกลุ่มไข่ ๑ กลุ่ม เท่ากับทำลายหนอน ๑๐๐-๒๐๐ ตัว
๒. เมื่อพบหนอนขนาดเล็กที่เพิ่งฟักจากไข่ พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อบีที สายพันธุ์ไอซาไว หรือ สายพันธุ์เคอร์สตาร์กี้ อัตรา ๔๐-๘๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๔-๗ วัน
๓. ในแปลงที่ไม่ใช้สารเคมี ใช้แมลงตัวห้ำ เช่น แมลงหางหนีบ หรือ มวนเพศผสมชาติ หรือ มวนพิฆาต
๔. ใช้สารฆ่าแมลง เช่น

- สไปนีโทแรม (๑๒% เอสซี) อัตรา ๒๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๕) หรือ
- ฟลูเบนไดนาไมด์ (๒๐% ดับบลิวจี) อัตรา ๖ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอแรนทราลินีโพรล (๕.๑๗% เอสซี) อัตรา ๒๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๘) หรือ
- คลอร์ฟินาเพอร์ (๑๐% เอสซี) อัตรา ๓๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๑๓) หรือ
- อินดอกซาคาร์บ (๑๕% เอสซี) อัตรา ๓๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๒)

*** โดยพ่นทุก ๗ วัน ๒-๔ ครั้ง ตามความจำเป็น และสลับกลุ่มสาร ทุก ๓๐ วัน (๑ วงรอบชีวิต) เพื่อป้องกันการดื้อยาของหนอนต่อสารกำจัดศัตรูพืช

*** การป้องกันกำจัดหนอนตั้งแต่ระยะแรกที่เริ่มพบรอยทำลายที่ผิวใบในขณะที่ข้าวโพดต้นเล็ก จะช่วยลดปริมาณหนอนที่จะเจาะเข้าไปทำลายในยอด และลดการทำลายในระยะออกดอก ติดฝัก ซึ่งข้าวโพดต้นสูง การพ่นสารทำได้ยากและไม่ปลอดภัย

๕. ใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลือง กำจัดผีเสื้อหนอนกระทู้ ๘๐ กับดัก ต่อไร่

*****กรณีหนอนทำลายจนไม่สามารถเก็บผลผลิต ไถกลบทำลายหนอน หรือดักแต่ที่อยู่ในดิน

** หากมีข้อสงสัยติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ/ สำนักงานเกษตรจังหวัด ใกล้บ้านท่าน **

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร/ กรมวิชาการเกษตร
เรียบเรียงโดย : กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด
โทร.๐๔๓ ๕๖๙๐๐๔